

Správa o výsledku kontroly postupu colných orgánov pri správe spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zemného plynu

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) vykonal v zmysle plánu kontrolnej činnosti na rok 2009 kontrolu postupu colných orgánov pri správe spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zemného plynu.

Účelom kontroly bolo preveriť postup colných orgánov pri správe spotrebnej dane podľa zákona č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu (ďalej len „nové SD“) z hľadiska ekonomického (výber vybraných nových SD v členení podľa colných úradov), z hľadiska personálneho zabezpečenia správy nových SD, z hľadiska materiálneho zabezpečenia, vykonať kontrolu registrácie daňových dlžníkov a vyhodnotiť efektívnosť správy nových SD (personálne a finančné náklady štátu na správu SD v pomere k výberu SD).

Predmetom kontroly bol postup colných orgánov pri registrácii daňových dlžníkov a oprávnených spotrebiteľov, pri vedení elektronickej databázy jednotlivých colných úradov, ktorá obsahuje register daňových dlžníkov, oprávnených spotrebiteľov elektriny, oprávnených spotrebiteľov uhlia a oprávnených spotrebiteľov zemného plynu, pri výkone daňovej kontroly a v odvolacom konaní v zmysle zákona č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 609/2007 Z. z.).

Kontrola bola vykonaná v období jún až august 2009 v Colnom úrade (ďalej len „CÚ“) Bratislava, Košice, Nitra, Prešov, Trnava a Trenčín.

1. Kontrola postupu colných orgánov pri správe spotrebných daní, výkone daňovej kontroly a súvisiacom rozhodovacom konaní

1.1 Registrácia daňových dlžníkov a oprávnených spotrebiteľov, elektronická evidencia daňových subjektov

Dňa 01. 01. 2008 vstúpil do platnosti zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu. Predmetom úpravy je zdaňovanie elektriny, uhlia a zemného plynu spotrebnou daňou na daňovom území. Základom dane je množstvo elektriny vyjadrené v megawatthodinách (do 31. 12. 2008 v kilowatthodinách – kWh), množstvo uhlia vyjadrené v tonách a množstvo zemného plynu vyjadrené v megawatthodinách (do 31. 12. 2008 v kilowatthodinách – kWh).

Vedenie evidencie daňových subjektov a jej rozsah ukladá colným úradom a colnému riaditeľstvu ustanovenie § 42 ods. 1 zákona č. 609/2007 Z. z., podľa ktorého na účely správy dane je colný úrad povinný viesť elektronicкую databázu, ktorá obsahuje register daňových dlžníkov, oprávnených spotrebiteľov elektriny, oprávnených spotrebiteľov uhlia, oprávnených spotrebiteľov zemného plynu a ak nie sú zaregistrovaní ako daňoví dlžníci aj výrobcov uhlia a obchodníkov s uhlím a podnikateľov, ktorí majú povolenie podnikat' v energetike podľa osobitného predpisu a ktorí nakupujú elektrinu len na účely ďalšieho predaja alebo ktorí nakupujú zemný plyn len na účely ďalšieho predaja.

Elektronická databáza obsahuje najmä údaje uvedené v § 42 ods. 2 zákona č. 609/2007 Z. z. Povinnosť CR SR alebo ním povereného colného úradu viesť centrálnu elektronicкую databázu je upravená v § 42 ods. 3 zákona č. 609/2007 Z. z.

NKÚ SR preveril spôsob vedenia elektronickej evidencie daňových subjektov a zistil, že colné orgány používajú pri evidovaní daňových dlžníkov, oprávnených spotrebiteľov, ako aj podaných daňových priznaní program SysNed. Tento program je centrálnne spravovaný Colným riaditeľstvom SR a je využívaný všetkými colnými úradmi v rámci Slovenskej

republiky. Na základe prístupu oprávnenej osoby je možné v rámci colných úradov zistiť základné identifikačné údaje každého daňového subjektu evidovaného na území SR. V programe sú tiež evidované podané daňové priznania, vďaka čomu je možné vykonať preverenie jednotlivých úhrad dlžných súm na dani.

Podľa zákona č. 609/2007 Z. z. právnická alebo fyzická osoba, ktorá bola od 01. 07. 2008 daňovým dlžníkom, ako aj právnická alebo fyzická osoba, ktorá chcela byť od 01. 07. 2008 oprávneným spotrebiteľom, bola povinná písomne požiadať colný úrad o registráciu do 31. 03. 2008. Zákon priamo ukladá povinnosť správcovi dane preveriť u žiadateľa údaje uvedené v žiadosti a v prílohách a ak sú tieto údaje pravdivé, vydať žiadateľovi osvedčenie o registrácii do 15 dní odo dňa podania žiadosti. Ak má žiadateľ samostatné odberné miesto výlučne na odber elektriny, uhlia alebo zemného plynu, vydá správca dane aj povolenie na oslobodenú elektrinu, uhlie alebo zemný plyn.

NKÚ SR kontrolou zistil, že pokiaľ daňový subjekt podal žiadosť o registráciu daňového dlžníka, oprávneného spotrebiteľa elektriny, uhlia alebo zemného plynu po 31. 03. 2008 a pred 01. 07. 2008, správca dane bol nútený oznámiť žiadateľovi, že nie je možné vo veci podanej žiadosti rozhodnúť z dôvodu absentujúcich ustanovení zákona č. 609/2007 Z. z. a o žiadosti bude môcť rozhodnúť až po 30. 06. 2008, kedy nadobudnú účinnosť príslušné ustanovenia zákona č. 609/2007 Z. z. týkajúce sa registrácie daňových subjektov.

Z kontrolou zisteného stavu vyplýva, že takáto právna úprava colným úradom ako správcom dane neumožňovala v čase od 01. 04. 2008 do 30. 06. 2008 registrovať daňové subjekty v prípade, keď napr. z dôvodu chybného výkladu zákona podali svoju žiadosť po 31. 03. 2008, t. j. celé 3 kalendárne mesiace pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 609/2007 Z. z.

V prípade, že žiadateľ o registráciu daňového dlžníka alebo oprávneného spotrebiteľa elektriny, uhlia alebo zemného plynu podal žiadosť po 01. 07. 2008, správca dane preveril u žiadateľa údaje uvedené v žiadosti a ak boli tieto údaje pravdivé, vydal žiadateľovi osvedčenie o registrácii a žiadateľovi, ktorý mal samostatné odberné miesto výlučne na odber elektriny, uhlia alebo zemného plynu aj povolenie na oslobodenú elektrinu, uhlie, resp. zemný plyn najneskôr do 30 dní odo dňa začatia konania, v osobitne zložitých prípadoch do 60 dní (§ 30a ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb.).

Podľa údajov 9 colných úradov evidovala Colná správa SR v kontrolovanom období daňové subjekty v členení podľa jednotlivých rokov tak ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 1

Registrácia	Rok 2008	Rok 2009 (do 31. 05.)
Daňové subjekty celkom	1391	1434
z toho daňoví dlžníci	569	572
oprávnení spotrebiteľia	822	862

NKÚ SR preveril postup 6 vybraných colných úradov pri registrácii 225 daňových subjektov z celkového počtu 416 registrovaných subjektov v členení:

- 34 oprávnených spotrebiteľov elektriny,
- 26 oprávnených spotrebiteľov uhlia,
- 57 oprávnených spotrebiteľov zemného plynu,
- 36 daňových dlžníkov na spotrebnú daň z elektriny,
- 45 daňových dlžníkov na spotrebnú daň z uhlia,
- 26 daňových dlžníkov na spotrebnú daň zo zemného plynu,

čo predstavuje 54 % z celkového objemu registrácií, ktoré vykonali kontrolované colné úrady a zistil, že:

Colný úrad Trnava v štyroch prípadoch nevydal osvedčenie o registrácii daňového dlžníka v zákonnej 30-dňovej lehote stanovenej podľa § 30a ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“) a v dvoch prípadoch nevydal osvedčenie o registrácii oprávneného spotrebiteľa zemného plynu a povolenie na oslobodený zemný plyn v zákonnej 15 dňovej lehote podľa § 48 ods. 12 zákona č. 609/2007 Z. z.

Colný úrad Bratislava v troch prípadoch nevydal osvedčenie o registrácii oprávneného spotrebiteľa uhlia a povolenie na odber uhlia oslobodeného od dane a v jednom prípade nevydal osvedčenie o registrácii oprávneného spotrebiteľa elektriny a povolenie na oslobodenú elektrinu v zákonnej 15 dňovej lehote podľa § 48 ods. 4 a 8 zákona č. 609/2007 Z. z.

Colný úrad Košice v jednom prípade vydal daňovému subjektu osvedčenie o registrácii na SPD zo zemného plynu, ako aj povolenie na odber zemného plynu oslobodeného od dane napriek tomu, že zo strany daňového subjektu neboli splnené podmienky podľa 32 ods. 6 písm. a) zákona č. 609/2007 Z. z., čím postupoval v rozpore s § 32 ods. 7 zákona č. 609/2007 Z. z.

Colný úrad Prešov v jednom prípade nevydal osvedčenie o registrácii oprávneného spotrebiteľa elektriny v zákonnej 15 dňovej lehote podľa § 48 ods. 4 zákona č. 609/2007 Z. z., v jednom prípade nevydal osvedčenie o registrácii a povolenie na odber uhlia oslobodeného od dane do 15 dní od splnenia podmienok registrácie, čím postupoval v rozpore s ustanovením § 48 ods. 8 zákona č. 609/2007 Z. z. Ďalej v jednom prípade nevydal osvedčenie o registrácii oprávneného spotrebiteľa elektriny a povolenie na oslobodenú elektrinu, osvedčenie o registrácii a povolenie na odber zemného plynu oslobodeného od dane do 15 dní od splnenia podmienok registrácie, čím postupoval v rozpore s ustanovením § 48 ods. 12 zákona č. 609/2007 Z. z.

Colný úrad Nitra v jednom prípade vydal osvedčenie o registrácii oprávneného spotrebiteľa zemného plynu napriek tomu, že žiadosť nespĺňala náležitosti podľa § 48 ods. 10 písm. a) a d) zákona č. 609/2007 Z. z. čím postupoval v rozpore s § 48 ods. 12 zákona č. 609/2007 Z. z.

1.2 Daňová kontrola

Colná správa SR vykonala v kontrolovanom období v oblasti spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zemného plynu celkom 362 daňových kontrol, z toho kontrolované colné úrady vykonali 281 daňových kontrol.

NKÚ SR overil postup colných orgánov pri výkone daňovej kontroly v kontrolovanom období na vzorke 126 vykonaných daňových kontrol a zistil, že:

CÚ Nitra v jednom prípade nevrátil daňovému subjektu SD z elektriny v zákonnej 15 dňovej lehote, čím konal v rozpore s ustanovením § 13 ods. 10 zákona č. 609/2007 Z. z.

CÚ Trenčín v jednom prípade napriek opodstatnenej žiadosti daňového subjektu nevrátil SD zo zemného plynu do 15 dní odo dňa ukončenia daňovej kontroly čím konal v rozpore s ustanovením § 37 ods. 10 zákona č. 609/2007 Z. z.

CÚ Trnava v jednom prípade nevydal rozhodnutie o priznaní vrátenia SD zo zemného plynu v zákonnej 10 dňovej lehote, čím konal v rozpore s ustanovením § 15 ods. 14 zákona o správe daní a poplatkov.

1.3 Odvolacie konanie

Colné úrady plnia v rozhodovacom procese v oblasti SD funkciu prvostupňového orgánu. Podľa § 30a zákona o správe daní a poplatkov je odvolací orgán, ktorým je v uvedených prípadoch CR SR, povinný vo veci rozhodnúť do 30 dní odo dňa doručenia podania tomuto orgánu. V osobitne zložitých prípadoch je tak povinný urobiť do 60 dní. Ak vzhľadom na mimoriadnu zložitnosť prípadu alebo iné závažné okolnosti alebo osobitnú povahu tohto prípadu nemožno rozhodnúť ani v lehote do 60 dní, môže túto lehotu na základe písomného odôvodnenia primerane predĺžiť najbližšie nadriadený orgán, čiže Ministerstvo financií SR.

Z podkladov, ktoré NKÚ SR vyžiadal z colných úradov vyplýva, že kontrolované colné úrady evidovali k 31. 05. 2009 celkom 10 odvolaní proti rozhodnutiam CÚ v oblasti nových SD.

NKÚ SR preveril postup CÚ vo všetkých 10 uvedených prípadoch odvolaní daňových subjektov proti rozhodnutiam správcu dane a zistil, že odvolacie konania z roku 2008 boli právoplatne ukončené ešte v tom istom roku. Zo 6 podaní v roku 2009 colné úrady v štyroch prípadoch postúpili vec CR SR k odvolaciemu konaniu a v dvoch prípadoch vo veci konal príslušný colný úrad. V čase výkonu kontroly NKÚ SR nebolo právoplatne ukončené žiadne odvolacie konanie začaté v roku 2009.

2. Hodnotenie programového rozpočtovania Colného riaditeľstva SR za roky 2008 a 2009

Programové rozpočtovanie je systém založený na plánovaní úloh a aktivít vlády SR v nadväznosti na jej priority a alokovanie disponibilných zdrojov do programov s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov. Programové rozpočtovanie je orientované na výsledky, cieľom ktorého je zlepšenie rozhodovacieho procesu, zvýšenie zodpovednosti správcov rozpočtových kapitol a transparentnosť pre verejnosť so zreteľom na posúdenie účelu a výsledného efektu vynakladania verejných zdrojov.

Jedným z najdôležitejších zámerov colnej správy SR je dosiahnuť aby daňové povinnosti a clo boli uhrádzané v zákonom stanovenej lehote a postupne zabezpečiť zvyšovanie účinnosti výberu daní a cla.

Pre colnú správu SR, ktorá od roku 2003 vykonáva správu SD z minerálneho oleja, od roku 2004 SD z liehu, tabakových výrobkov, piva a vína a od roku 2008 SD z elektriny, uhlia a zemného plynu, bol v rámci programu 072 – výber ciel a daní stanovený podprogram 07202 – výber ciel a daní v správe colných orgánov.

NKÚ SR v rámci tohto podprogramu posúdil:

- prvok/projekt 0720202 – výkon funkcií colnej správy,

2.1. Vyhodnotenie projektu 0720202 - Výkon funkcií colnej správy

Cieľom projektu 0720202 - Výkon funkcií colnej správy bolo dosiahnuť úspešnosť výberu daní a cla počítanú podľa stanovenej metodiky výpočtu úspešnosti výberu daní a cla v členení podľa nasledovných cieľov:

Cieľ 1.

V rokoch 2008 až 2010 zabezpečiť 98 % zaplatenej dane a cla v správe colných úradov k výmerom. NKÚ SR vyhodnotil čiastkové plnenie cieľa v oblasti nových SD za

obdobie od 01. 07. 2008 do 31. 12. 2008 a obdobie od 01. 01. 2009 do 31. 05. 2009 z údajov poskytnutých jednotlivými colnými úradmi.

Cieľ bol v roku 2008 splnený, úspešnosť výberu daní a ciel je uvedená v nasledujúcich tabuľkách:

Všetky SD

Merný ukazovateľ - percento zaplatenej dane a cla v správe colných úradov k výmerom			
Rok	2008	2009	2010
Plán	98	98	98
Skutočnosť	99,55		

(Zdroj: CR SR)

Nové SD

Merný ukazovateľ - percento zaplatenej dane a cla v správe colných úradov k výmerom			
Rok	2008	2009	2010
Plán	98	98	98
Skutočnosť	99,95	99,94	

Všetky SD

Merný ukazovateľ - percento úspešnosti výberu daní a cla v zákonom stanovenej lehote splatnosti v správe colných úradov				
Rok	2006	2007	2008	2009
Skutočnosť	95,26	96,54	97,17	

(Zdroj: CR SR)

Nové SD

Merný ukazovateľ - percento úspešnosti výberu daní a cla v zákonom stanovenej lehote splatnosti v správe colných úradov				
Rok	2006	2007	2008	2009
Skutočnosť			98,67	98,22

Ako vyplýva z uvedených údajov, sledovanie ukazovateľa percenta zaplatenej dane a cla v správe colných úradov k výmerom poskytuje obraz o uhradených pohľadávkach ako celku. Za obdobie júl až december 2008 dosiahol tento merateľný ukazovateľ u novej SD hodnotu 99,95 %. Colné úrady vykázali v tomto období výmery vo výške 10 923 727,57 EUR a uhradenú daň vo výške 10 918 557,41 EUR. Aj plnenie merateľného ukazovateľa percenta úspešnosti výberu daní a cla v zákonom stanovenej lehote splatnosti na 98,67 % v roku 2008 a 98,22 % v roku 2009, naznačuje úspešné plnenie sledovaného ukazovateľa. Tento merateľný ukazovateľ vyjadruje úroveň platobnej disciplíny daňových subjektov, t. j. či ich daňové záväzky voči štátu sú uhrádzané včas. Z údajov teda vyplýva skutočnosť, že v kontrolovanom období bola platobná disciplína daňových subjektov v oblasti SD z elektriny, uhlia a zemného plynu na veľmi dobrej úrovni.

3. Výber spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zemného plynu v správe colných orgánov

V rámci vykonanej kontroly, so zreteľom na programové rozpočtovanie a podprogram 07202 výber ciel a daní v správe colných orgánov, NKÚ SR posúdil výber nových spotrebných daní v roku 2008 a 2009 a náklady s ním spojené, vyjadrené v cene práce. Súvisiaca analýza bola vykonaná na základe údajov získaných formou dotazníkov zo všetkých 9 colných úradov.

Príjem z kontrolovanej spotrebnej dane v správe colných orgánov do štátneho rozpočtu v rokoch 2008 a 2009 je uvedený v tabuľke č. 2.

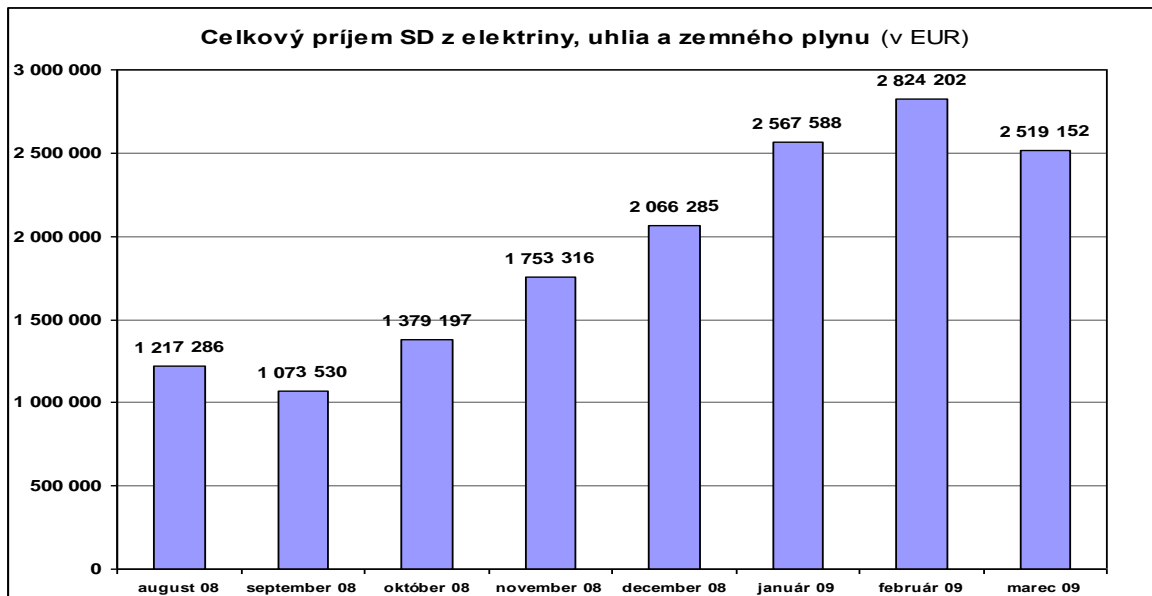
Tabuľka č. 2

Druh spotrebnej dane	Schválený rozpočet 2008 (rozpočet nebol v priebehu roka upravovaný)		Skutočnosť 2008		% plnenia schváleného rozpočtu	Rozdiel medzi plánovaným výberom	
	v mil. Sk	v mil. EUR	v mil. Sk	v mil. EUR		v mil. Sk	v mil. EUR
z elektriny	110	3,65	117,50	3,90	106,85	7,50	0,25
z uhlia	43	1,43	9,90	0,33	23,08	-33,10	-1,10
zo zemného plynu	204	6,77	140,80	4,67	68,98	-63,20	-2,10
Spolu	357	11,85	268,20	8,90	75,11	-88,80	-2,95

Zdroj: CR SR, štátny záverečný účet

Výber nových SD v členení podľa colných úradov je uvedený v prílohe č. 1, pričom rozdiel v celkovom súčte príjmov podľa štátneho záverečného účtu a medzi súčtom príjmov podľa CÚ vyplýva z odlišnej metodiky evidencie, keďže údaje z CÚ obsahujú aj iné príjmy súvisiace s predmetnou SD (napr. pokuty, úroky z pokút).

Ako vyplýva z údajov, najväčší nárast výberu nových SD v kontrolovanom období bol v zimných mesiacoch rokov 2008 a 2009, pričom je potrebné poukázať na skutočnosť, že Colná správa SR spravovala samotný výber nových SD až od 01. 07. 2008. Pri porovnaní II. polroku 2008 a I. polroku 2009 mal výber nových SD do februára 2009 mierne rastúcu tendenciu s prihliadnutím na špecifiká spotreby týchto komodít v závislosti na ročnom období (vykurovací sezóna), pričom od marca mal klesajúcu tendenciu (viď nasledujúci graf).

NKÚ SR analyzoval náklady vyjadrené v cene práce spojené so správou a výberom SD, so zreteľom na počet zamestnancov CÚ v oblasti SD, na počet registrovaných daňových subjektov, na počet vykonaných daňových kontrol a na výšku vyrubenej a dorubenej SD po daňovej kontrole. NKÚ SR na základe zistených údajov konštatuje, že na správu nových daní nebolo potrebné vyčleniť ďalšie finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, keď zabezpečenie tohto procesu Colná správa SR realizovala s nezmeneným počtom zamestnancov, navyše, v roku 2009 došlo k jeho poklesu. Na zabezpečenie správy nových SD využíva Colná správa SR už fungujúci informačný systém SysNed, ktorý je využívaný pri správe všetkých SD.

Počet zamestnancov v oblasti SD, celková cena práce a cena práce pripadajúca na jedného zamestnanca v oblasti nových SD v členení podľa CÚ je uvedená v tabuľke č. 3.

Tabuľka. č. 3 (v EUR)

Colný úrad	Počet zamestnancov CÚ zaradených do výkonu správy SD spolu		Odhad ceny práce na správu SD z elektriny, uhlia a zemného plynu		Cena práce zamestnancov CÚ zaradených do výkonu správy SD spolu	
	rok 2008	rok 2009 (k 31. 05.)	rok 2008	rok 2009 (k 31. 05.)	rok 2008	rok 2009 (k 31. 05.)
Banská Bystrica	95	78	186 011,81	3373,78	1 240 078,70	422 491,88
Bratislava	116	118	225 318,71	276,04	1 502 124,72	615 173,60
Michalovce	62	52	108 840,72	757,76	725 604,83	291 718,37
Košice	93	93	172 919,36	240,96	1 152 795,72	488 273,04
Nitra	146	129	290 053,10	946,05	1 933 687,32	686 307,00
Prešov	209	203	435 269,13	183	2 901 794,20	1 223 192,81

				478,92		
Trenčín	145	144	236 449,55	94 060,32	1 576 330,35	627 068,82
Trnava	149	146	299 238,54	123 641,88	1 994 923,58	824 279,19
Žilina	144	136	306 301,74	121 757,65	2 042 011,60	811 717,69
Celkom	1 159	1 099	2 260 402,70	898 533,36	15 069 351,00	5 990 222,40

Colná správa SR vynaložila v roku 2008 mzdové náklady vrátane odvodov (cena práce) na 1159 zamestnancov v oblasti spotrebných daní v celkovej výške 15 069 351,02 EUR a výber nových SD predstavoval podľa colných úradov sumu vo výške 7 416 925 EUR. V roku 2009 predstavovali mzdové náklady na 1099 zamestnancov v oblasti spotrebných daní k 31. 03. 2009 sumu v celkovej výške 5 990 222 EUR a výber nových SD predstavoval sumu vo výške 7 910 941 EUR. NKÚ SR vyžiadal v priebehu kontroly od colných úradov údaje týkajúce sa percentuálneho podielu práce v oblasti nových SD na práci v oblasti všetkých SD, ktorých sú colné úrady správcom. Podľa údajov z colných úradov tento podiel predstavuje priemerne 15 %. Po aplikovaní tejto hodnoty do uvedených údajov tak mzdové náklady predstavovali v roku 2008 sumu 2 260 402,65 EUR a v roku 2009 sumu 898 533,30 EUR.

V údajoch nie sú zahrnutí zamestnanci útvarov CR SR (napr. odbor spotrebných daní, oddelenie colných a daňových príjmov, daňovo právne oddelenie a ďalšie), ktorí síce pôsobili v uvedených rokoch aj v oblasti nových SD, ale na ich výbere sa priamo nepodieľali.

Príjmy z nových SD pripadajúce na jedného zamestnanca od 01. 07. 2008 do 31. 12. 2008 (6 mesiacov) predstavoval sumu 7 910 EUR, čo je v priemere 1 318,38 EUR mesačne na jedného zamestnanca. Výber nových SD od 01. 01. 2009 do 31. 03. 2009 predstavoval sumu 7 198 EUR, čo je v priemere 2 399,43 EUR mesačne na jedného zamestnanca. Je zrejmé, že napriek mierne rastúcim nákladom vyjadreným v cene práce ale i medziročnému poklesu počtu zamestnancov v oblasti všetkých SD oproti roku 2008 vzrástol v prvých troch mesiacoch aj príjem štátneho rozpočtu z nových SD ako aj suma vybranej nových SD pripadajúca na jedného zamestnanca.

Počet registrovaných daňových subjektov na nové spotrebné dane a ich počet pripadajúci na jedného zamestnanca je uvedený v prílohe č. 2.

Najviac daňových subjektov evidoval v roku 2008 (264 subjektov) ako aj v roku 2009 (270 subjektov) CÚ Trenčín .

Najmenej daňových subjektov evidoval v roku 2008 (40 subjektov) ako aj v roku 2009 (41 subjektov) CÚ Michalovce.

Z hľadiska počtu registrovaných daňových subjektov pripadajúcich na jedného zamestnanca v oblasti nových spotrebných daní bol v roku 2008 ako aj v roku 2009 najviac zaťažovaný CÚ Banská Bystrica ktorý v roku 2008 evidoval 252 daňových subjektov, čo predstavuje 2,65 subjektu na jedného zamestnanca a v roku 2009 evidoval 268 daňových subjektov, čo predstavuje 3,44 subjektu na jedného zamestnanca. Najmenej zaťažovaný tak v roku 2008 ako aj v roku 2009 bol CÚ Prešov ktorý v roku 2008 evidoval 110 daňových subjektov, čo predstavuje 0,53 subjektu na jedného zamestnanca a v roku 2009 evidoval 112 daňových subjektov, čo predstavuje 0,55 subjektu na jedného zamestnanca.

Z uvedeného porovnania je zrejmý nielen nárast počtu registrovaných daňových subjektov ale aj značne rozdielne zaťaženie jednotlivých CÚ. Veľké rozdiely v zaťažení jednotlivých CÚ vyplývajú hlavne z rozdielov v počte zamestnancov, ktorí vykonávajú správu všetkých spotrebných daní vrátane daňového dozoru v správnom obvode CÚ. Počet vykonaných daňových kontrol v členení podľa CÚ je uvedený v prílohe č. 3.

V roku 2008 vykonali colné úrady v oblasti nových SD celkom 189 daňových kontrol, z toho najviac ich vykonali CÚ Trenčín (44 daňových kontrol) a CÚ Bratislava (43 daňových kontrol). V roku 2009 vykonali colné úrady v oblasti nových SD celkom 173 daňových kontrol, z toho najviac ich vykonali CÚ Banská Bystrica (48 daňových kontrol).

Stav zaťaženia v oblasti daňovej kontroly vyjadrený počtom kontrol na jedného zamestnanca je v jednotlivých colných úradoch rozdielny. Uvedené údaje však nevyjadrujú časovú a obsahovú náročnosť jednotlivých kontrol. To znamená, že daňová kontrola vo veľkom daňovom subjekte je podstatne časovo a personálne náročnejšia ako daňová kontrola v daňovom subjekte s malým objemom tovaru podliehajúceho zdaneniu spotrebnou daňou.

Najvyššiu zaťaženosť čo sa týka počtu vykonaných daňových kontrol v oblasti nových SD mal v roku 2008 CÚ Bratislava, ktorý pri 116 zamestnancoch vykonali 43 daňových kontrol, čo predstavuje v priemere 0,37 kontroly na jedného zamestnanca a v roku 2009 CÚ Banská Bystrica, ktorý pri 78 zamestnancoch vykonali 48 daňových kontrol, čo v priemere predstavuje 0,62 kontroly na jedného zamestnanca.

4. Zhrnutie

NKÚ SR vykonanou kontrolou zistil, že colné úrady v niektorých prípadoch nevydali osvedčenie o registrácii oprávneného spotrebiteľa a povolenie na odber predmetu spotrebnej dane oslobodeného od dane v zákonnej 15 dňovej lehote.

NKÚ SR ďalej zistil, že v niektorých prípadoch CÚ nevrátili daňovému subjektu SD v zákonnej 15 dňovej lehote, čím konali v rozpore s ustanovením § 13 ods. 10 zákona č. 609/2007 Z. z. a v jednom prípade CÚ nevydal rozhodnutie o priznaní vrátenia SD zo zemného plynu v zákonnej 10 dňovej lehote, čím konal v rozpore s ustanovením § 15 ods. 14 zákona č. 511/1992 Zb.

V rámci vykonanej kontroly NKÚ SR posúdil výber spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zemného plynu v rokoch 2008 a 2009 a náklady s ním spojené, so zreteľom na príslušný počet zamestnancov, na počet registrovaných daňových subjektov a na počet vykonaných daňových kontrol.

Na základe vykonanej analýzy je možné konštatovať, že najväčší výber nových SD bol v mesiaci február 2009 pričom až do marca roku 2009 mal výber nových SD vzrastajúcu tendenciu. Na pokles výberu v mesiaci marec mali vplyv špecifiká spotreby týchto komodít (obmedzenie dodávok plynu, ročné obdobie, vykurovací sezóna).

Priemerný mesačný výber nových SD pripadajúci na jedného zamestnanca mal tiež rastúcu tendenciu, keď sa zvyšoval zo sumy 1 318,38 EUR v roku 2008 na 2 399,43 EUR v roku 2009.

Vynaložené mzdové náklady v oblasti správy SD predstavovali v colných úradoch za rok 2008 sumu 2 260 402,65 EUR a za rok 2009 sumu 898 533,30 EUR.

Na základe porovnania počtu registrovaných daňových subjektov pripadajúcich na jedného zamestnanca v colných úradoch je možné konštatovať nielen ich nárast ale aj značne rozdielne zaťaženie jednotlivých colných úradov pričom tak v roku 2008 ako aj v roku 2009 bol najviac zaťažený CÚ Banská Bystrica.

Stav zaťaženia v oblasti výkonu daňových kontrol vyjadrený počtom kontrol na jedného zamestnanca v jednotlivých colných úradoch bol tiež značne rozdielny avšak v uvedenej súvislosti je potrebné uviesť, že takéto porovnanie nevyjadruje časovú a obsahovú náročnosť jednotlivých kontrol.

NKÚ SR konštatuje, že Colná správa SR zvládla v roku 2008 proces nábehu na správu nových SD s nezmeneným počtom zamestnancov, navyše v roku 2009 došlo k jeho poklesu.

Kontrolované subjekty prijali celkom 21 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, ktorých plnenie bude NKÚ SR následne kontrolovať.